

Pálffy Miklós herczeg malaczkai uradalmán az Országos Erdészeti Egyesület által emelt emlékeztető.

ERDÉSZETI LAPOK

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

K Ö Z L Ö N Y E.

Kiadó :

Az Országos Erdészeti Egyesület.

Szerkesztő :

Bund Károly.

Megjelenik minden hónap 15.-én.

Negyvenedik évf.

VII. füzet.

1901. július hónap.

Előfizetési díj egy évre 16 kor. Az Országos Erdészeti Egyesület oly alapító tagjai, kik legalább 300 kor. alapítványt tettek, valamint a rendes tagok is a 16 kor. évi tagsági díj fejében, ingyen kapják. Azok az alap. tagok, kik 300 kor.-nál kevesebbet alapítottak, 6 kor. kedvezményes árért járathatják.

— Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapeston, Lipótváros, Alkotmány-utca, 10. szám. II. emelet. —

A lap irányával nem ellenkező hirdetések mérsékelt díjért közöltnének.

A Malaczka melletti erdőkben emelt emlékkő leleplezése.

Az Országos Erdészeti Egyesület valamennyi tagjának, különösen azonban az 1899. évi közgyűlésen részt vett tagtársaknak élénk emlékezetében van az az ünnepies pillanat, amidőn e közgyűlésnek Pálffy Miklós herceg ő főméltósága malaczkai és rohrbachi erdeinek megsejmlélése után az Oborá nevű erdőréshben tartott záróülése alkalmával Dr. Bedő Albert első alelnök, hozzájárulván Csiby Lőrincznek az egyesület háláját tolmácsoló felszólalásához, ehhez azt az indítványt füzte, hogy állitson az Országos Erdészeti Egyesület annak emlékére, hogy ő főméltósága kitűnően vezetett mintagazdaságában a közgyűlés kirándulását személyesen vezette és a tanácskozásokon részt vett, e helyen maradandó emlékjelt, a mely a késő utókornak is hirdetni azt a tettekben nyilvánuló meleg érdeklődést, melyet ő főméltósága a magyar erdőgazdaság iránt tanusit.

A közgyűlés által lelkes egyhangúsággal határozattá emelt indítvány immár testet öltött. Az Országos Erdészeti Egyesület által készítettett fekete gránittábla arany betűi a csendes erdő zöld lombosátra alatt örök időkre hirdetik ez emlékezetes eseményt!

*

Az emlékjel leleplezésének ünnepélyére ez évi június hó 8-án a régi koronázó városból, Pozsonyból, nagyobb társaság indult Malaczkára. Az Országos Erdészeti Egyesület elnökségének képviselőjében Dr. *Bedő* Albert első alelnök és *Lászlóffy* Gábor kir. erdőfelügyelő, választmányi tag jelent meg, Pozsony sz. kir. várost *Brolly* Tivadar polgármester, Pozsony vármegyét *Petőcz* Jenő vármegyei főjegyző, Pozsony vármegye közigazgatási erdészeti bizottságát *Dalvitz* Hugó kir. főmérnök, a bizottság alelnöke képviselte. Pozsonyból indultak továbbá az Országos Erdészeti Egyesület részéről még: *Bauhoff* Károly, Pozsony város erdőmestere, *Sommer* Károly urad. erdőmester, *Péck* Dezső m. kir. erdőmester, *Neogrády* Kálmán kir. alerdőfelügyelő, *Bossányi* István m. kir. főerdész és *Bund* Károly egyesületi titkár, továbbá *Remenyik* Andor m. kir. kulturmérnök.

A vasut eleinte Pozsony város jól ápolt dombvidéki erdei között vezet s azután kilép a Morva folyó menti síkságra, a melyen eleinte jól gondozott gazdasági földek tárulnak elénk, később azonban, minél inkább halad a vonat az északi homokos részek felé, annál több az erdeifenyővel beültetett terület, mely fanem, tekintettel arra, hogy a fa iránt igen nagy a kereslet és az erdeifenyőt már 15—20 éves korában jól lehet értékesíteni, a gazdasági földeken is hódít tért; avval a szokatlan látványnyal találkozunk itt, hogy régi szántók keskeny pásztáin erdeifenyőt tenyészt a nép. Az ákác ezen a homokon, a mely

alatt csekély mélységben kéregkő található, az ottani erdészek szerint nem növekszik jól s fája sem keresett . . .

Már lábas erdeifenyvesekből érkezik a vonat Malaczkára. E helyen az uradalom nevében *Prenoszil* Iván jószágigazgató és *Bittner* Gusztáv erdőmester üdvözli az érkezőket, kikhez mialatt az uradalom erdei vasutjának végálmomásához tartanak, s illetőleg az ünnepély további folyamán még *Prenoszil* Ivánné és *Bittner* Gusztávné urnők, *Nagy Ágoston*, főszolgabíró, *Kovács* József esperes plébános, *Szajovits* Ferencz uradalmi főmérnök, *Peczko* József szolgabíró, az uradalmi tisztikarból pedig *Czirin* György, *Prohaszka* Mátyás, *Velancsics* István, *Jenikovszky* Lipót, *Hauptvogel* Frigyes, *Kaffka* István uradalmi erdőgondnokok, *Kohaut* Nándor raktárgondnok, valamint *Vasnyák* Károly, *Hodum* Ferencz, *Wanyer* Ferencz és *d'Agnolo* Antal urad. alerdészek csatlakoztak.

Ez a megszaporodott társaság az uradalom erdei vonatján vidám kedvvel robogott végig a nagy kiterjedésű erdeifenyvesekben, melyeknek lombozata kellemesen mérsékelte a derült égről letűző napsugarat. Rohrbach községből rövid kocsit után megérkeztünk az Obora erdőrészbe, mely annak idején a közgyűlésnek színhelye volt, most pedig az erdő nyiladékszerű részében az emlékjelt rejti zöld boltívei alatt, melynek gránittábláját még lepel fedi.

Az emlék két oldalán csoportosuló résztvevők előtt ekkor Dr. *Bedő* Albert a következő szavakkal fordult az egybegyűltekhöz:

«Mélyen tisztelt hölgyeim és uraim!

Az Országos Erdészeti Egyesület a közelebből elmúlt század utolsó közgyűlésének befejező tárgyalását ezen a helyen, itt ennek a szép fenyveserdőnek oszlopos csarnokában tartotta. Nem csak akkor tekintettük fényesnek és

emlékezetesnek közgyűlésünk ama napját, hanem ma is, és ezután is mindenkor emlékezetesnek és jelentőséggel bírónak fogjuk ismerni, és pedig nem csupán azért, mert ezeknek a nagykiterjedésű és jól gondozott értékes erdőknek a magyar szív nemes érzéseivel kiválóképen ékeskedő birtokosa Főméltóságu Herczeg Pálffy Miklós ur egyesületünket mint vendégszerető házigazda fogadta, de különösebben azért is, mert épen maga a Főméltóságu Herczeg ur volt az, a ki egyesületünket a tapasztalatokra bőséges anyagot nyújtó s az ő közvetlen főfelügyelete alatt okszerűen kezelt és kiváló szakszerű gondozásban részesülő erdőkben személyesen vezette s a nap fáradalmaival, örömeivel és terheivelünk egyenlő mértékben megosztván, az itteni gazdasági viszonyok köréből és azok gazdag tárházából nekünk közérdekű és közhasznú becses tájékozásokat szolgáltatott.

Szép és utánzásra méltó nemes példáját s bizonyítékát adta ezzel a Főméltóságu Herczeg annak, hogy az isteni gondviselés akaratából tulajdonául juttatott jó darab magyar földnek mennyire gondos és mindannyiunk tisztelőjére méltó jó gazdája, s hogy mint ilyen a magyar erdőgazdaság ügyeinek művelői iránt is mennyire lekötő figyelemmel, elismerésreméltó jóindulattal és rokonszenvvel viseltetik.

Annak a fényes és tanulságos napnak, melyen közgyűlésünket itt tartottuk, mindannyiunk kebelében állandóan élő emléke maradt, de egyesületünk akkori közgyűlése úgy tartotta méltónak és illőnek, hogy ne csak magunkkal vigyük el annak a napnak emlékét, de állandóan és örökké élővé tegyük azt ezen a helyen is és pedig látható alakban olyképen megörökítve, hogy megfelelő felirattal ellátott emlékjel nyíltan és örökös időközön át hirdesse az Országos Erdészeti Egyesület tagjainak Főméltóságu Herczeg Pálffy

1. ábra. A malaczakai emlékjel leleplezési ünnepélye.

Miklós ur irányában érzett, ápolts és hazafiui tisztelettel párosult nagyrabecsülését és elismerését. (Az emlék leple lehull.)

Elismerésünk hirdetőjéül ideállított szerény emlékjel! Védelmezzon meg állandóan és örök időközön át a magyar közélet nemtőjének védőszárnya, s engedje a mindenek sorsát intéző Gondviselés, hogy még évtizedek hosszú során át és boldog élet áldásaival elhalmozva láthasson az a fenkölt lelkületű hazafi és jó gazda, kinek tiszteletére ide helyeztünk, mindenekfelett pedig időkről-időkre: hazafiui erényekkel ékeskedő s ez uradalomnak és hazánknek népét hatalmasan szerető Pálffy hercegeknek, buzgó és kötelességtudó jó magyar erdészeknek s Magyarországot mindenkor forrón szerető honpolgároknak hirdessed azt a tiszteletet és elismerést, melyet az Országos Erdészeti Egyesület általad Főméltóságu Herczeg Pálffy Miklós ur irányában kifejezni óhajtott!

Most még, tisztelt Hölgyeim és Uraim, megköszönvén a magyarerdőgazdasághiveirészéről itt megtartott szerény ünnepélyünkön való szíves megjelenésöket s megköszönve azok fáradozásait is, kik ennek az emlékjelnek felállítása körül segítségünkre voltak: van szerencsém az uradalom mélyen tisztelt igazgatóságát és erdőhivatalát az Országos Erdészeti Egyesület nevében tisztelettel felkérni, hogy ezt az emléket őrizetökbe és gondviselésök alá átvenni szíveskedjenek.

Mielőtt pedig innen eltávoznánk, hazafiui tiszteletünk legőszintébb érzésével kívánjuk mindannyian: Éljen Herczeg Pálffy Miklós!»

A beszéd folyamán leleplezett emlékjelt, melyet t. olvasóinknak képből is bemutatunk, a következő felirat ékesíti:

EZT AZ EMLÉKJELT
AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET ÁLLITOTTA
ANNAK EMLÉKEZETÉRE,

HOGY ERDŐDI PÁLFFY MIKLÓS HERCZEG
Ő FŐMÉLTÓSÁGÁNAK

MEGHIVÁSA ALAPJÁN ÉS SZEMÉLYES RÉSZVÉTELÉVEL
A POZSONYBA ÖSSZEHIVOTT 1899. ÉVI XXXIV. KÖZGYÜLÉSÉT
LOSONCZI BÁNFFY DEZSŐ BÁRÓ ELNÖKLETE ALATT

A MALACZKAI ERDŐK SZEMLEJE UTÁN

AUGUSZTUS HÓ 31-ÉN

E HELYEN FEJEZTE BE.

Az ekként sziklakörnyezetében immár az összegyűltek szeme elé táruló emléket a dr. Bedő Albert alelnök szavait követő zajos éljenzés csillapultával *Prenoszil* Iván uradalmi jószágigazgató ékes szavak kíséretében az uradalom nevében átvette és megőrzését *Bittner* Gusztáv erdőmesterre bízta. Beszédét az Országos Erdészeti Egyesület elnökének élte-tésével fejezte be, aminek általános élénk éljenzésben kelt a viszhangja.

Miután még *Bittner* Gusztáv uradalmi erdőmester az emlék őrizetét rövid beszédben megfogadta és általános éljenzés között az egyesület jelenlévő alelnökét éltette, a társaság a közeli erdésztlaknál az erdei fenyves szélén hirnökként megmaradt évszázados tölgyek terebélyes koronája alatt villás-reggelihez ült. Csakhamar azonban ismét kocsikra ültünk és a Kis-Kárpátok hegylánczolata felé tartottunk, a hol a festői fekvésű Detrekő-Váralja nevű várrom alján levő csepkőbarlangot tekintettük meg, a mely mélyen nyúlik a hegyoldalba. A közeli régi kastélyban, mely bizonyára változatos és nagy multra tekinthet vissza, a terített asztal köré gyűlt erre a társaság, miközben a háziasszony nehéz tisztjét Hauptvogel kartárs bájos fiatal neje látta el.

A kitünő ebéd ideje számos felköszöntő és vidám társalgás között telt el, míg nem a bucsuzás, az elválás órája ütött . . .

Az Országos Erdészeti Egyesület minden egyes tagja örömmel tekinthet ez ünnepélyre, melyen az egyesület hálájának adott maradandó kifejezést az uradalom fenkölt gondolkozásu tulajdonosa iránt s a melynek jelentőségét emelte a közigazgatás képviselőinek jelenléte, különösen pedig Pozsony sz. kir. város első tisztviselőjének részvétele, a mely városnak azon a közgyűlésen szintén vendége volt egyesületünk.

A sikerült ünnepély előkészítéseért és rendezéseért Lászlóffy Gábor kir. erdőfelügyelő és Bittner Gusztáv erdőmester urakat illeti hálánk és köszönetünk.

A hegyvidéki erdőgazdaság szerepe a nemzet háztartásában.

Irta és az Országos Erdészeti Egyesületben 1901. május hó 4-én előadta:
Kaán Károly m. k. erdősz.

Mélyen tisztelt Uraim!

Nem régen tanulmányi megbizatással járva egy éven át a külföldet, különös előszeretettel figyeltem meg, hogy jut-e, s milyen foku szerep az erdőnek a hegyvidék, s egész nemzetek közigazdasági életében?

A Vogesek, a Schwarzwald hegység, a Schönbuch, a sváb Jura, a bajor, svájci és az osztrák alpesek, valamint a Kárpátoknak galicziai és bukovinai része, a közigazdasági előrehaladottság különféle stádiumából bő alkalmat nyújtottak nekem a megfigyelésre.

A látottak révén szerzett benyomásokat, az idevágó szakirodalom szemmel tartása mellett óhajtom nagybecsü türelmükkel most előadni.

*

Államok életében ugy, mint egyesek felfogásában mindinkább meggyökeresedik az erdők ama jelentőségének